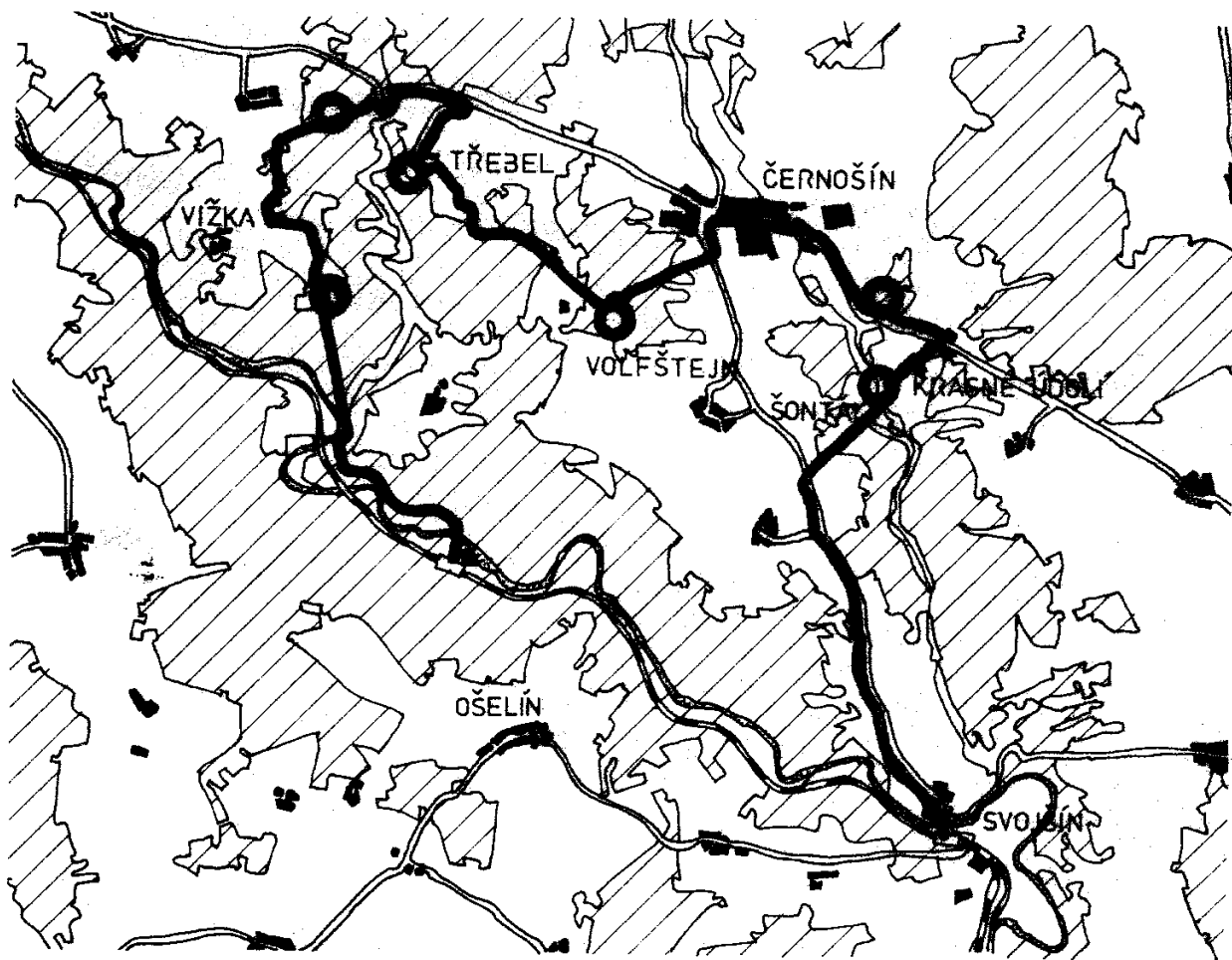

Informační list Klubu Augusta Sedláčka

DŮM KULTURY ROH PLZEŇ 1985/č. 2

Exkurze po archeologických lokalitách na Vlčí hoře a v jejím okolí se uskuteční dne 20. dubna 1985.

Trasa začíná na železniční stanici Ošelín, odkud vyjdeme po příjezdu vlaku z Plzně (trať č. 170, vlak č. 7302 Horažďovice předm. - Cheb, odjezd z Plzně G.n. 6.31, Plzně J.p. 6.35, příjezd do Ošelína 7.40). Naše cesta povede přes tvrziště nad ústím Kosového potoka, polní opevnění ze sedmi-leté války blíže vsi Svahy, hrady Třebel a Volfštejn, tvrziště (?) mezi Černošínem a Krásným Údolím a hrad Šontál (trasaje v mapce vyznačena silnou čarou, jednotlivé lokality kroužky). Trasa končí ve Svojšíně, odkud je možno odjet vlakem směrem na Plzeň v 16.35 (resp. 17.14).

Upozorňujeme na náročný terén, ve kterém se budeme pohybovat částečně i mimo cesty. Oblečte a obujte se přiměřeně!

Naše druhá exkurze je vedena do oblasti s velkou hustotou středověkých i mladších opevnění. Tato koncentrace je ve zdejší krajině pro zemědělství nerhůliš vhodná (průměrná nadmořská výška 500 m.n.m., značně členitý terén s vrcholy přes 700 m.n.m.) způsobena blízkostí dálkové komunikace z Plzně do Chebu, která právě pod Třebelí překrývá hluboké údolí Kosového potoka.

Instrukce pro dvoudenní autobusový zájezd ve dnech 18. a 19. května 1985.

Odjezd z Plzně je v 6.00 z parkoviště u restaurace Bohemia (tř. M. Škardové, proti kinu Hvězda). Další zastávka je v Praze před Státním ústředním archívem (tř. Obránců míru č. 133, Praha 6), odkud předpokládáme odjezd v 7.30. Trasa dále vede přes Mělník do Zákšína. Přistoupit je možno po předchozí dohodě i jinde po trase.

- Nezapomeňte:
1. vzít vhodnou obuv a oděv, počítet i s možností, že bude pršet
 2. spí se na prkenné podlaže ve vlastních spacích pytlích
 3. hygiena v potocích (čistém ale studeném) pod hrady
 4. sprava vlastní

Trasa: Zakšín (Pustý hrad), Blíževedly (Ronov, Hřídělk), Hvězda (nově nalezený hrad), Helfenburk, Ostrý, Šaunštejn, Falkštejn, bezejmenné hrady u Chřitské, Vlčí a Kotníků, opevnění u Kyjova.

Úprava trasy podle okolností či dohody je možná.

Zřízení kartotéky

V současné době se stává zvláště naléhavou potřeba dokumentovat mezi jinými památkami historické architektury širokou škálu objektů nazývanou souhrně panská sídla. Výbor KAS se proto rozhodl vytvořit kartotéku, která by měla za úkol podchytit současný stav co možná největšího množství hradů, zámků a tvrzí i dalších opevnění.

Kartotéka bude vedena takto: každá lokalita bude napsána na samostatný kartotéční lístek s předtištěnými kolonkami, na němž by byly shrnuty všechny základní údaje. Lokality budou řazeny podle svého názvu, dále bude v záhlaví lístku uvedeno katastrální území a okres. Lokality, které název nemají, budou uváděny pod názvem katastrálního území, v případě, že by jich bylo na jednom k.ú. více, budou očíslovány 1 - n. V další kolonce budou zapsány souřadnice objektu podle sekčních čar v Základní mapě ČSSR 1:50000. Podstatnou část lístku budou tvořit dvě další kolonky - přesná lokalizace a popis současného stavu lokality k datu, kdy byla lokalita navštívena, a podpisem autora lístku. Na druhou stranu lístku bude uvedena veškerá dostupná literatura o objektu s plným vypsáním jmen autorů, názvů knih a časopisů, stránek atd. (zkratky pouze u známých periodik). V případě, že objekt dosud nebyl publikován, bude toto konstatováno. Pokud lístek na vše nestačí - u některých lokalit k tomu může snadno dojít - připojí se za tento lístek další, u něhož však bude odštířena levý horní roh. Tím se zajistí přehlednost kartotéky, neboť i po připojení dalších lístků k úvodnímu bude ihned vidět lístek s následující lokalitou, aniž by se lístky musely nějak spojovat apod. Historie objektu bude z pochopitelných důvodů vypuštěna.

Za úvodní lístek může být přiložen výsek podrobnější mapy s lokalizací objektu, plán v provedení podle možností autora, fotografie objektu (s uvedením majitele negativu) atp. To vše bude záviset na autorovi lístku.

Práce na kartotéce si vyžádá od autorů značné úsilí a navíc v ní mohou být uloženy i dosud nepublikované nálezy. Proto budou údaje v kartotéce chráněny před zneužitím takto: každý vyplněný kartotéční lístek musí být podepsán autorem stejně jako dodatky dalších autorů. Použije-li někdo údaje z kartotéky (zvláště o dosud nepublikovaných nebo jinak všeobecně neznámých lokalitách), bude jeho povinností uvést též jméno toho, kdo lokalitu do kartotéky zpracoval. Přístup do kartotéky budou mít pouze ti, kdo se aktivně zapojí do práce na jejím sestavení.

Kartotéka bude umístěna v Praze v I. oddělení SÚA u Jiřího Úlovce (povoleno vedoucím oddělení i ředitelem SÚA), který zodpovídá za to, že přístup do ní budou mít pouze oprávněné osoby. Dále také bude podávat informace z kartotéky všem zainteresovaným, a to buďto telefonicky (tel. 341056-8, linka 24) nebo při osobní návštěvě v SÚA (denně 7.15-15.45 hod.).

Ke kartotéce budou patřit soubor map Čech 1:50000, do nichž budou jednotlivé lokality vyznačeny. Zde také budou moci ti, kteří k uvedeným mapám nerají přístup odečíst souřadnice.

Protože celá řada lokalit má názvů několik, bude vytvořena jejich kartotéka s odkazy na heslo, pod kterým je lokalita uvedena v hlavním seznamu (př. Habichtstein viz Jestřebí).

Důležitou otázkou při práci na kartotéce bude rozdělení jednotlivých lokalit mezi autory, kteří se její tvorby zúčastní. Pro větší přehlednost se budou jednotlivým zájemcům zadávat ucelené územní celky, nejraději okresy. Seznam autorů s adresami a územími, která zpracovávají bude průběžně otiskován v Informačním listu. Každý autor dostane předtištěné kartotéční lístky a jeden lístek vzorově vyplněný. Protože se jedná o práci časově náročnou, bude termín pro odevzdání vyplněných lístků pochopitelně delší (9 měsíců - 1 rok).

Je samozřejmé, že kartotéka bude průběžně neustále doplňována a aktualizována o nové údaje (zánok objektu, přestavby a pod.) a literaturu.

Předmětem práce budou - jak již bylo řečeno - hrady, zámky, tvrze, panské domy, polní a předsumnutá opevnění, obléhací tábory atp., a to i zaniklé. U existujících objektů je podmínkou přesná lokalizace v mapě. Jelikož je často velice nesnadné zařadit objekt do některé skupiny (hrad, tvrz), bude rozhodnutí ponecháno na autorovi s tím, že si výbor KAS vyhrazuje možnost eventuální změny.

V některých případech bude obtížné rozhodnout, jedná-li se o zbytek hradu, zámku či tvrze. Proto budou sporné lokality do kartotéky zařazovány také. Až nastane možnost rozhodnout (nejspíše ze archeologického výzkumu), bude toto zapsáno do kartotéčního lístku, ale lokalita zůstane v kartotéce dále, a když bylo zjištěno, že došlo k ovylu a nejedná se o pozůstatky hradu či tvrze. Bude

to proto, aby v budoucnu nemohlo dojít k další záměně.

Zájemci o tuto formu činnosti přihlašte se na adresu předsedy KAS nebo J. Úlovce a to již s návrhem území, která by jste chtěli zpracovat.

Členský příspěvek je nutno zaplatit do konce dubna. Později zaplacené příspěvky budeme nuceni vrátit, protože je nebude možno zahrnout do rozpočtu.

Druhý díl složenky pečlivě uschovejte. Poslouží jako doklad při předání Ročenky KAS na podzimní schůzi.

Drobné zprávy

Uvádíme další seznam bezprostředně ohrožených panských sídel, který připravil Petr Randus.

Mimoň

(okr. Česká Lípa) zámek na náměstí má být demolován. Jednání se protahuje již několik let.

Útěchovice

(okr. Česká Lípa) renesanční budova bývalé tvrze krozí zřícením

Lipová

(okr. Děčín) nový zámek zcela opuštěný, starý zámek (bývalá tvrz) je již zbourán.

Višňová

(okr. Litoměřice) pod domkem č. 79 jsou zbytky starobylých základů větší zděné budovy s valeně klenutými sklepy a náfundem s můstkem. Traduje se název Starý mlýn. Objekt však spíše nřiroční zbytek původní tvrze.

Hlemýžďí

(okr. Česká Lípa) budova bývalé tvrze byla zcela novodobě přestavěna (objekt č. 1/II v majetku JZD)

Tlustec

(okr. Česká Lípa) bývalá tvrz přestavěná na sýpku je určena k samovolnému zániku.

Černousy

(okr. Litoměřice) zámek zbořen v roce 1983, zbyly pouze hospodářské budovy a kaple